

Φορέας Υλοποίησης	: ERA, Centro de Estudios Juridicos
Τόπος Διεξαγωγής	: Μαδρίτη
Ημερομηνία	: 20,21 και 22/4/2016
Τίτλος Σεμιναρίου	: Cooperation with national judges in the field of environmental law (how to enforce EU legislation on biodiversity and wildlife trafficking)
Συμμετοχή	: Χρήστος Νάιντος, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

Έχω την τιμή να Σας υποβάλω τα πεπραγμένα (κατά τα ουσιώδη σημεία) του σεμιναρίου που οργανώθηκε από την εδρεύουσα στο Trier Γερμανίας Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου (Academy of European Law (ERA)), στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Δικαστικών Μελετών (Centro de Estudios Juridicos) στην Πανεπιστημιούπολη της Μαδρίτης, από τις 20 έως τις 22.4.2016. Σε αυτό συμμετείχαν περί τους τριάντα (30) δικαστές και εισαγγελείς από σχεδόν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Κύριος σκοπός του σεμιναρίου ήταν η ενημέρωση των συμμετεχόντων για την εξειδικευμένη στον τομέα της βιοποικιλότητας και της άγριας ζωής περιβαλλοντική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να καταστεί εφικτή η εφαρμογή των προστατευτικών του περιβάλλοντος ρυθμίσεων από τους εισαγγελείς και τους δικαστές των κρατών μελών της.

Αρχικά αναδείχθηκε η έκταση του παράνομου εμπορίου ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας σε παγκόσμιο επίπεδο και τονίστηκε η θέση της Ευρώπης στο παγκόσμιο αυτό παράνομο εμπόριο προϊόντων λαθροθηρίας και παράνομης υλοτομίας. Αναφέρθηκαν πολλά παραδείγματα κατάσχεσης σπάνιων ειδών και προϊόντων άγριας ζωής (λ.χ. κέρατα ρινόκερου, ελεφαντόδοντο, λέπια μυρμηγκοφάγου) εντός της Ε.Ε. και υπολογίστηκε το κέρδος που οι εγκληματικές οργανώσεις με διεθνή συγκρότηση αποκομίζουν από το παράνομο εμπόριο, σε αντιδιαστολή με τη μεγάλη περιβαλλοντική υποβάθμιση, τη συνακόλουθη διακινδύνευση σπάνιων ειδών και την οικονομική ζημία που προκαλούν.

Υπό το δεδομένο αυτό πλαίσιο, αναλύθηκαν οι κρίσιμες διατάξεις της Σύμβασης CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora) που υπογράφηκε το 1973 και τέθηκε σε ισχύ το 1975 κι επισημάνθηκε ότι η Ε.Ε. υιοθέτησε τις ρυθμίσεις της με τον κανονισμό του Συμβουλίου 338/97 κι άλλους εκτελεστικούς κανονισμούς της Επιτροπής. Περαιτέρω αναφορά έγινε στην ειδική νομοθεσία για την προστασία της παράνομης υλοτομίας και της ξυλείας με έμφαση στη σύμβαση FLEGT (Forest Law Enforcement Governance and Trade) και στον κανονισμό της Ε.Ε. 995/2010 για την προστασία της ξυλείας.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου έγινε εκτενής αναφορά στη σχέση της δικαιοδοσίας των ποινικών και των διοικητικών δικαστηρίων και τονίστηκε η σημασία της επιβολής τόσο των ανάλογων ποινικών κυρώσεων, με έμφαση στην κατάσχεση και την περαιτέρω διαχείριση των κατασχεθέντων ειδών, όσο και των αντίστοιχων διοικητικών κυρώσεων, ιδίως προστίμων και αφαίρεσης αδειών. Περαιτέρω, αναλύθηκαν συγκεκριμένες περιπτώσεις που απασχόλησαν τα δικαστήρια στον ευρωπαϊκό χώρο (pelican case και tortoise case). Ιδιαίτερη μνεία έγινε στις οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law, European Union Forum of Judges for the Environment, European Network of Prosecutors for the Environment, European Network against Environmental crime κλπ).

Κοινή διαπίστωση υπήρξε αφενός η έλλειψη ενημέρωσης των ευρωπαϊών δικαστών και εισαγγελέων για το νομικό πλαίσιο που διέπει τις περιπτώσεις που σε ένα ευρωπαϊκό αεροδρόμιο εντοπίζονται να μεταφέρονται σε αποσκευές και κατάσχονται προστατευόμενα είδη κι αφετέρου οι δυσκολίες ανάπτυξης ελεγκτικών μηχανισμών ικανών να πιστοποιήσουν την ταυτότητα ενός κατασχεθέντος σπάνιου είδους και συνακόλουθα το εύρος της προστασίας του, καθώς επίσης να εξακριβώσουν αν τμήμα της ξυλείας που χρησιμοποιείται από εταιρίες για την κατασκευή διαφόρων αντικειμένων προέρχεται από δάση στα οποία απαγορεύεται η υλοτομία.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η συλλογική εργασία των συμμετεχόντων σε ομάδες εργασίας (working groups), στα πλαίσια της οποίας κλήθηκαν να επιλύσουν συγκεκριμένα πρακτικά ζητήματα με βάση υποθέσεις που είχαν απασχολήσει κατά καιρούς τις έννομες τάξεις των κρατών μελών, μετά από την οποία ακολουθούσε παρουσίαση των λύσεων της κάθε ομάδας και συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τους εισηγητές. Από πλευράς μου είχα την ενδιαφέρουσα εμπειρία της εκπροσώπησης της ομάδας μου σε όλα τα πρακτικά θέματα που τέθηκαν, με

ανάπτυξη και τεκμηρίωση της επίλυσής τους κατά τη συζήτηση που επακολουθούσε με τους εισηγητές και τους εκπροσώπους των άλλων ομάδων.

Εν κατακλείδι, η εμπειρία που αποκόμισα από τη συμμετοχή μου στο σεμινάριο υπήρξε πολύτιμη, τόσο όσον αφορά το καθαυτό αντικείμενο, το οποίο δεν είναι ευρέως γνωστό, όσο και ως προς την ανταλλαγή απόψεων με συναδέλφους άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. για το δικαϊκό τους σύστημα. Συνημμένος στην παρούσα αναφορά εγχειρίζεται ο φάκελος με το υλικό του σεμιναρίου, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα της πρόσβασης σε αυτό οι σπουδαστές της Σχολής.